

BIJEN GAAN OP HENNEPJACHT

- **Proef voor Taskforce Brabant-Zeeland is succesvol**
- **Idee komt van Wageningse studenten**

Bijen zijn goed te trainen om illegale hennepkwekerijen op te sporen. Dat blijkt uit een proef die Wageningse bijenonderzoekers hebben uitgevoerd voor de Taskforce Brabant-Zeeland.

Het idee komt uit de koker van Wageningse studenten. Die kregen bij Academic Consultancy Training (ACT) de opdracht om op basis van Wageningse kennis innovatieve projecten te bedenken om de wietteelt in de wielen te rijden. De opdracht kwam van de Taskforce Brabant-Zeeland, waarbinnen politie, justitie en de belastingdienst samenwerken om de georganiseerde criminaliteit in de zuidelijke provincies te bestrijden.

De studenten kwamen met het idee om bijen in te zetten als bioverklikker. Dat is niet nieuw; Wageningse onderzoekers hebben bijen eerder gebruikt om milieuverontreiniging mee in kaart te brengen. Maar daarbij ging het om het passief verzamelen van milieuvreemde stoffen die tij-

dens het foerageren aan de bij blijven kleven.

In dit nieuwe project is de detectie actief en worden bijen getraind om hennepplanten te ruiken, legt onderzoeker Coby van Dooremalen uit. Bijen zijn daarvoor volgens haar zeer geschikt. Ze ruiken uitstekend en zijn heel goed trainbaar. Daarbij wordt gebruikgemaakt van klassieke conditionering. 'We trainen de bijen op suikerwater. Je went ze er eerst aan om suikerwater van een wattenstaafje te eten. Daarna gaat dat gepaard met de geur van hennep en tot slot reageren ze op die geur alleen.'

De bijen reageren op de hennepplucht met de zogeheten *proboscis extension reflex*, wat betekent dat ze hun tong uitsteken. Een sensor detecteert dit. Van Dooremalen gebruikt daarvoor de Vasor 136, een prototype apparaat dat eruitziet als een kruimeldief. In het binnenste van dit instrument is ruimte voor 36 getrainde bijen, die elk in hun eigen harnasje zitten te wachten om te ruiken.

Het trainen van een bij duurt volgens Van Dooremalen maar een uurtje. 'Je kunt ze van alles aanleren. Ik ben zelf eerst begonnen met de geur van allesreiniger. Dat ging prima. Later kreeg ik hennepplantjes om mee te oefenen.' Dat

het werkt is inmiddels duidelijk. Verder onderzoek is nodig om meer te weten te komen over de gevoeligheid van de methode. **IR RK**

De resten van een opgerolde cannabiskwekerij in Amsterdam.

FOTO: A. STORM PHOTOGRAPHY/SHUTTERSTOCK.COM